

Offerte

Verkenning Kennis- en Informatieplatform Aardbevingen Groningen

16 november 2015

Offerte

Verkenning Kennis- en Informatieplatform Aardbevingen Groningen

16 november 2015

Projectnummer KE1501

Opdrachtgever Nationaal Coördinator Groningen
dhr. Hans Alders

Henk Mulder
Directeur Overheidsdienst NCG
5.1.2e@nationaalcoordinatorgroningen.nl

Opdrachtnemer 5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e@wing.nl

Wing
Hollandseweg 7e
6706 KN Wageningen

Uw vraag

Aanleiding en context

De Overheidsdienst Groningen, tezamen met de NAM, het Ministerie van EZ, Centrum Veilig Wonen, bewonersorganisaties, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties staan de komende decennia voor een enorme opgave als gevolg van de aardbevingsproblematiek. Het reëel terugbrengen van de gaswinning, schadeherstel, aardbevingsbestendig bouwen, investeren in leefbaarheid en duurzaamheid vraagt van alle partijen een enorme inspanning. De Nationaal Coördinator Groningen en Overheidsdienst Groningen spelen daarin een centrale rol.

Op dit moment wordt onder leiding van de Nationaal Coördinator Groningen gewerkt aan de afronding en besluitvorming van het Meerjarenprogramma voor de uitvoering voor de komende jaren. Een effectieve benutting van kennis en transparantie informatievoorziening over deze kennis zijn daarin van groot belang voor succes van dit programma.

Mede in antwoord op het rapport van de Onderzoekraad voor de veiligheid (OVV) heeft de Minister aangegeven dat meer regie nodig is op de kennisontwikkeling rond de ondergrond teneinde de kwaliteit en onafhankelijkheid van onderzoeken te kunnen garanderen. *Door Koos Verbeek (EZ) wordt inmiddels gewerkt aan een Nationaal onderzoeksprogramma Effecten Mijnbouw.*

Voor bovengrondse vraagstukken in relatie tot Groningen is een kennisplatform aangekondigd. Het verkennen van de rol, positionering, werkwijze en organisatie van een in te richten kennisplatform is één van de verkenningen die op dit moment voor het meerjarenprogramma moet worden uitgevoerd. Het Ministerie van EZ heeft Wing gevraagd een voorstel te doen voor de uitvoering van deze verkenning.

Huidig en gewenste situatie

Huidige situatie

De huidige situatie is volop in beweging.

Door veel partijen wordt op dit moment onderzoek gedaan, kennis ontwikkeld en ervaring opgedaan. Er wordt op dit moment een enorme inspanning gedaan om voldoende kennis te genereren. Dit vindt plaats op veel verschillende plaatsen en door vele instanties. Begin 2013 heeft het Kabinet besloten om een groot aantal onderzoeken te starten, met name gericht op de relatie tussen de gasproductie, het aantal bevingen en de sterkte daarvan. Die onderzoeken zijn/waren vooral gericht op de besluitvorming. Het OVV en het Kabinet constateren dat veel meer regie nodig is op de onderzoeksprogrammering voor de (middel) lange termijn, ook om de kwaliteit en onafhankelijkheid van onderzoek te garanderen.

Tegelijk is er ook kritiek op communicatie rond de onderzoeken. Het OVV adviseert om veel meer aandacht te besteden aan de communicatie van onzekerheden in contact met de burger. Dat geldt zeker ook voor de resultaten van onderzoek. In de nieuwsanalyse van het *Dagblad van het Noorden* (27 juni 2015) wordt gesteld: "Voor leken is het lastig rapporten goed te kunnen duiden. Er is nog beperkt sprake van een onafhankelijke toetsing van onderzoeken. De opzet en de data van onderzoeken worden vaak niet openbaar gemaakt, zodat onafhankelijke experts de studies niet goed kunnen beoordelen. De stapel bevingsrapporten scheidt vooral verwarring."

In de beknopte interne notitie aan de Minister (februari 2015) wordt ook gesteld dat de partijen die nu parallel aan elkaar ideeën en kennis hebben en aan de slag zijn, dit van nature niet delen. De belangen zijn groot en de ontwikkelde kennis, methoden en ervaringen zijn immers geld waarde. Educatiecentra staan te trappelen om te starten met opleiden, maar hebben daarvoor actuele kennis nodig en ook andersom wordt nu door regionale bedrijven praktijkkennis en ervaring opgedaan die niet automatisch wordt gedeeld.

Update:

In het afgelopen jaar zijn ook veel initiatieven gestart. Inmiddels heeft het EPI-kenniscentrum voor 3000 'bijscholers' een cursus 'gedrag en communicatie' verzorgd. Nieuwe cursussen, zowel voor bijscholing van de bestaande beroepsbevolking, als voor het primaire onderwijs zijn in voorbereiding. Voor het ontwikkelen van onderwijsprogramma's is EPI mede afhankelijk van een goed kennisprogramma.

Binnen de RUG is wordt gewerkt aan Kenniscentrum Aardbevingen en Duurzame Ontwikkelingen (KADO), gericht op het bundelen van kennis binnen de RUG. Ook bij bijvoorbeeld de TUDelft wordt gewerkt aan een gecoördineerd onderzoeksprogramma. De Hanzehogeschool werkt aan een lectoraat aardbevingen. Op initiatief van de Economic Board werken partijen aan de oprichting van BuildinG, gericht op onderzoek ten behoeve van aardbevingsbestendigheid en innovaties. Vanuit de provincie Groningen wordt met verschillende partijen gewerkt aan een Overlegplatform infrastructuur en bevingen. Zo zijn er allerlei initiatieven aan de aanbodkant.

Tegelijk benoemd het (concept)Meerjarenprogramma direct en indirect verschillende kennis- en informatievragen. Een volledig overzicht van de kennis- en informatievragen is echter niet aanwezig.

Gewenste situatie

In de brief aan de Tweede Kamer naar aanleiding van het OVV-rapport (april 2015) heeft de Minister aangegeven te streven naar een Kennisplatform. In de voorbereiding hebben ook de Akkoordpartijen aangegeven achter het idee van een kennisplatform te staan. De vorm waarin en positionering is nader uit te werken. Echter het is duidelijk dat behoefte is aan:

- een adequate en transparante structuur voor de *programmering* van de kennisontwikkeling, met de volgende karakteristieken:
 - o vraag gestuurd vanuit o.a. het Meerjarenprogramma/NCG, bedrijven, bewonersorganisaties, SVW, NAM, EPI, EZ, Overlegplatform infrastructuur en bevingen, architecten en aannemers
 - o gezamenlijk eigendom belangrijkste stakeholders
 - o sturend voor de korte en (middel)lange termijn kennisontwikkeling

- aansluitend bij de opgaven vanuit het Meerjarenprogramma
- een adequate structuur voor de *duiding, overdracht en uitwisseling* van de kennisproducten, met de volgende karakteristieken:
 - laagdrempelig (begrijpelijk, overzichtelijk, vraagbaak)
 - toetsbaar
 - onafhankelijke duiding
 - 'regionale roots'
 - uitwisselbaar
 - totaaloverzicht

Daarbij moet ook onderscheid worden gemaakt naar verschillende doelgroepen voor kennisuitwisseling. Kennis en ervaring moet toetsbaar zijn voor collega kennisinstellingen, toegankelijk en overzichtelijk zijn om te kunnen toepassen in onderwijsprogramma's, uitwisselbaar met en tussen regionale bedrijven/aannemers en begrijpelijk voor bewoners.

Update:

In de eerste verkennende gesprekken komen verschillende behoeften/rollen naar voren:

- *toegankelijke duiding van kennis*
- *onafhankelijke en onomstreden review functie van kennis; organisatie van critical review (hoe om te gaan met wantrouwen)*
- *bundelen van kennis, onafhankelijk kennisportaal, kennisdelen*
- *inzicht/samenhangend beeld van de kennisvragen en kennis-aanbo*
- *programmering van kennis/behoefte aan kennisagenda*
- *'spin in het web', onafhankelijk en deskundig profiel, overzicht over het veld, 'makelen en schakelen', 'vliegwiel', kunnen verbinden van kennis*
- *Op afstand van NAM en kennisaanbieders*
- *Niet alleen kennis- maar ook informatieplatform*
- *Flexibel kennisprogramma dat snel antwoord kan geven op kennisvragen uit de praktijk*

Resultaat

Het gewenste resultaat van deze Verkenning is een:

- Gedeeld beeld van de rol, positie en werkzaamheden van het Kennis- en Informatieplatform, mede in relatie tot de verwachtingen het Meerjarenprogramma Overheidsdienst Groningen, het EPI-Kenniscentrum, kennisvragers en kennisaanbieders het programma ' Bodem en Ondergrond', de Akkoordpartijen, kennisinstellingen, regionale bedrijven, bewonersorganisaties, etc.
- Een, op basis van een gedeeld beeld over de rol en positie, uitgewerkt voorstel (Uitvoeringsplan) voor de ophanging, aansturing, werkwijze, organisatie en financiering van het Kennis- en Informatieplatformplatform
- Een ' state of the art' m.b.t. de beschikbare kennis (te organiseren vanuit deze opdracht, met input vanuit kennisinstellingen en andere aanbieders)

- Een inventarisatie van de kennis en informatievragen vanuit bovengenoemde partijen. Tezamen vormen de 'state of the art' en de inventarisatie van kennisvragen de basis voor de programmering.

Update:

De hoofdelementen van deze opdracht, zoals die uit de gesprekken komt, is tweeledig:

- *Een gedeeld beeld van de positie, rollen, werkzaamheden, relatie met andere initiatieven, organisatie en financiering van het Kennisplatform en informatieplatform, incl. de uitwerking daarvan*
- *Ontwikkelen van een 1^e-versie van een kennisagenda, waarbij tevens zicht is op de kennisvragen en het beschikbare kennisaanbod*

Doel en rol Kennis- en Informatieplatform

Verwachtingen en leerervaringen

(uit: beknopte notitie EZ februari 2015)

De kerntaken van het Kennis- en Informatieplatform Aardbevingen Groningen (bovengronds) liggen op het gebied van:

- “de ontwikkeling, toepassing en disseminatie (ontsluiting) van kennis m.b.t. schadeherstel, bouwkundig versterken, verduurzaming ter voorkoming van schade van gebouwen en infrastructuur”
- “het versterken van de kennisinfrastructuur met (internationale) samenwerkingsverbanden en de ontwikkeling van goede verbindingen tussen de (technische/wetenschappelijke kennisdomeinen en de gamma wetenschappen, toegepast wetenschap en praktijk”
- “het platform moet de regio een economische en vakinhoudelijke impuls geven
- “het platform *kan* een onafhankelijke rol spelen in de informatievoorziening naar de burgers. Het *kan* een platform zijn om kennis te halen, informatie te krijgen, ontmoetingsplek zijn met een uitstraling van ‘ van en voor de Groningers”

Onderdeel van deze verkenning is het in eerste instantie goed scherp krijgen van de verwachtingen ten aanzien van de rol en functie van het Kennis- en Informatieplatform Aardbevingen Groningen. Dit mede in relatie tot de rol vanuit de Overheidsdienst Groningen, het EPI Kenniscentrum, Centrum Veilig Wonen, bewonersorganisaties, bedrijfsleven, aannemers, Bouwend Nederland, Advies en – ingenieursbureaus, onderzoeksinstellingen, NAM, EZ, provincie Groningen, gemeenten e.a.

Leerervaringen

Kennisplatforms zijn eerder opgericht. Denk aan de Waddenacademie, het Kennisnetwerk Deltaprogramma, Stichting kennisontwikkeling en overdracht Bodem, het Kennisplatform Windenergie (nu in pilotfase), CROW (infrastructuur en verkeer en vervoer) en bijvoorbeeld het kennisplatform Elektromagnetische velden ... en nog vele anderen. In Bijlage 2 is een eerste snelle inventarisatie opgenomen.

De (beoogde) rollen van deze platforms zijn samengevat:

- Agenderen van kennisvragen, organiseren van kennisvragen (vraag-articulatie) uit de samenleving
- Programmeren van kennisontwikkeling
- (laten) Uitvoeren van onafhankelijke audits op de resultaten van onderzoek
- Informeren/ontsluiten: bundelen van kennis, onafhankelijk duiden van beschikbare kennis, vastleggen van kennis in producten en diensten en verspreiden hiervan
- Kennisstructuur: platform voor dialoog tussen belanghebbenden en kennis aanbieders, Knooppunt tussen kennis aanbieders en kennisvragers (bedrijven, beleidsmakers, bewoners, scheiding tussen beleid en kennis

In de aanpak zal ook de ervaringen van andere kennisplatforms worden gekeken.

Belemmeringen

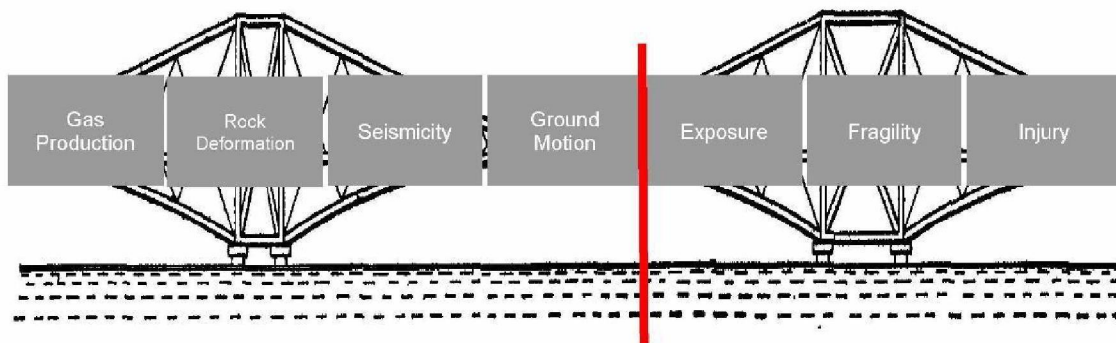
Er zijn ook belemmeringen om te komen tot een effectief Kennis- en Informatieplatform:

- Een deel van de beschikbare is soms aanbod-gestuurd (passend in bv. bestaande langlopende kennisprogramma's
- Kennis is moeilijk toegankelijk, dan wel door de complexiteit, dan wel doordat sprake is van intellectueel eigendom van kennis. Het bevorderen van toegang tot bepaalde (half)publieke kennis is van belang.
- Kennis is niet altijd eenduidig. Het OVV adviseert om ook de onzekerheden te communiceren
- Er is een veelheid van kennisaanbieders en kennisvragers (grote diversiteit aan kennis en vragen)
- Kennisontsluiting en communicatie is soms het 'sluitstuk' van kennisontwikkeling
- Er is onduidelijkheid over het 'eigenaarschap' en afbakening van het kennisplatform. Een duidelijke ophanging in het gezamenlijk Meerjarenprogramma lijkt daarvoor belangrijk
- Etc.

Afbakening en randvoorwaarden

De opdracht richt zich in eerste instantie op het verkennen van de rol en positie van het Kennis en Informatieplatform en, na tussentijdse terugkoppeling, het formuleren van een voorstel voor de positionering, aansturing, organisatie en financiering van het platform (Uitvoeringsplan). Het inrichten c.q. 'bouwen' van het platform en de uitvoering, maakt geen deel uit van deze opdracht.

Deze verkenning richt zich primair op de kennishuishouding 'bovengronds'. Voor de kennishuishouding 'ondergronds' is reeds de consultatie gestart. Voorwaarde voor het uitvoeren van deze verkenning is een nauwe afstemming met de huidige verkenning Ondergronds.

Het gaat daarbij niet alleen om de 'technische' kennis en informatievragen en aanbod, maar ook om kennis en informatie op het vlak van sociale aspecten, logistiek, leefbaarheid etc.

Onderdeel van de kerntaken van de Overheidsdienst Groningen is de het aansturen van de kennisontwikkeling. Het Kennis en informatieplatform en de kennisprogrammering zal integraal onderdeel en ondersteunend moeten zijn van het meerjarenprogramma.

Om gezaghebbend te zijn zal het Kennis- en Informatieplatform en bijbehorend programma breed gedragen moeten worden door de belangrijkste stakeholders. Het streven is dat het Kennis- en Informatieplatform zich als onafhankelijk tussen publieke en private partijen, tussen vragers- en aanbieders van kennis en informatie positioneert. Een platform en programma dat niet als belemmerd of vertragend wordt ervaren, maar dat vraag- en aanbod van kennis bij elkaar brengt, richt vanuit de opgaven van het Meerjarenprogramma, de resultaten ontsluit richting gebruikers en v.v., en waar nodig de kennisontwikkeling versneld. Een platform ook dat ook daadwerkelijk een laagdrempelig platform is voor het halen en brengen van kennis en (praktijk)ervaringen.

Begin 2014 is het EPI-Kenniscentrum opgericht en van start gegaan: een kennis- en praktijkcentrum op het gebied van aardbevingsbestendig bouwen. Binnen het EPI- Kenniscentrum hebben het Alfa College, de Hanzehogeschool en de RUG hun expertise gebundeld en vertalen zij deze in kennisoverdracht richting aannemers, bedrijven, schade-experts, etc. Voorwaarde voor het Kennis- en Informatieplatform is een goede wisselwerking en afstemming met het EPI-Kenniscentrum. De vraagarticulatie vanuit het EPI-Kenniscentrum en de ontsluiting van kennis richting EPI-Kenniscentrum is nadrukkelijk onderdeel van deze Verkenning.

Update:

Bovengenoemde ambitie (cursief) is nog steeds actueel.

Tegelijk zijn er verschillende initiatieven bij gekomen: KADO, BuilldinG, Overlegplatform Infrastructuur en bevingen, Nationaal onderzoeksprogramma effecten mijnbouw, etc. Voorwaarde is dat een goede relatie wordt gevonden met deze initiatieven.

*Voor de kennishuishouding 'ondergronds' (Nationaal onderzoeksprogramma Effecten mijnbouw) s reeds de consultatie gestart (projectleider **5.1.2e**). Het streven van **5.1.2e** is dat in december duidelijkheid komt over de positie van de kennisprogrammering ondergronds. Een van de discussies is de positie ten opzicht van SodM.*

Voorgestelde aanpak

Voorstel Fasering

In dit stadium denken wij aan de volgende fasering.

1. Startgesprek: aanscherpen opdracht en aanpak in samenspraak met opdrachtgevers
2. Verkenning rol en positie Kennis- en Informatieplatform (startnotitie)
3. Start (organisatie en begeleiding) 'state of the art' kennisaanbod
4. Inventarisatie kennis- en informatievragen vragen
5. Confrontatie kennisaanbod en kennis en informatievraag
6. Ontwikkelen voorstel ophanging, organisatie en werkwijze Kennis- en Informatieplatform (Uitvoeringsplan)
7. Rapportage (tussenrapportage begin november, eindrapportage eind februari)

Wij willen de werkwijze en precieze afbakening en resultaten graag nader specificeren met de opdrachtgevers en projectgroep. Deze fasering en aanpak is dus voorlopig en nog op hoofdlijnen.

1. Startgesprek met de opdrachtgevers

Met het oog op het gewenste resultaat vinden wij het belangrijk om de ambities en werkwijze in een startgesprek met de opdrachtgevers vast te stellen. Deze vindt, met het oog op de doorlooptijd, bij voorkeur begin/medio augustus plaats. Deze offerte vormt de basis voor het gesprek en kan zo nodig nog worden aangevuld met een extra uitwerking. In overleg met de Nationaal Coördinator Groningen en zijn kwartiermakers voor het Meerjarenprogramma en de contactpersoon vanuit EZ zal de opdracht, aanpak en fasering verder worden aangescherpt.

Onderdeel van het gesprek is ook hoe we de terugkoppeling van de werkzaamheden gaan organiseren (opdrachtgever, staf NCG, projectgroep, etc.), incl. de communicatie. Ook kunnen dan afspraken worden gemaakt over de te consulteren partijen in de eerste fase van de verkenning.

De verkenning vereist een goede inbedding. Dat willen we organiseren door de instelling van een gezamenlijke projectgroep. De projectgroep heeft als taken:

- Begeleiden van het algehele proces.
- Draagt zorg voor voorbereiding van de vereiste besluitvorming.
- Begeleidt de ontwikkeling van het platform.
- Ondersteunt daar waar mogelijk de ontwikkeling van het platform vanuit de eigen organisatie.

Update:

Met het NCG, directie Groningen en NCG, directie Den Haag heeft een eerste kennismaking plaatsgevonden. OP dit moment is behoefte aan een duidelijk klankbord binnen het NCG Groningen. Met NCG Den Haag is regulier contact met Marc Hoenders en 5.1.2e Ook is gesproken met de 'initiatiefnemer' bij de NAM 5.1.2e Hij zou goed zijn op korte termijn een informeel klankbordgroepje te formeren voor de begeleiding van de opdracht.

Zoals aangegeven zal de navolgende beschrijving ook verder met de opdrachtgevers en projectgroep moeten worden gespecificeerd.

De definitieve werkwijze zal worden gecommuniceerd met de relevante belanghebbenden.

Resultaat: aangescherpte opdracht en werkwijze. Communiceren aanpak en doel naar de belanghebbenden.

2. Verkenning rol en positie Kennis- en Informatieplatform

Op basis van oriënterende gesprekken (evt. geclusterd) met belanghebbende partijen worden de verwachtingen ten aanzien van het Kennis- en Informatieplatform geïnventariseerd. Daarbij wordt ook de eerdere ervaringen met vergelijkbare Kennisplatforms betrokken. In Bijlage 2 is daarvan een eerste overzicht opgenomen. De resultaten van deze gesprekken worden teruggelegd in een Startnotitie rol en positie Kennis- en Informatieplatform.

De in deze fase te betrekken belanghebbenden zullen in overleg met de opdrachtgevers worden vastgesteld (en afgestemd met de consultatie 'ondergronds').

Wij denken in ieder geval aan:

- Meerjarenprogramma Overheidsdienst Groningen (NCG)
- Centrum voor Veilig Wonen
- Vertegenwoordiging bewoners
- Vertegenwoordiging bedrijven (o.a. Bouwend Nederland)
- EPI Kenniscentrum
- EZ
- Provincie Groningen
- Gemeenten
- NAM
- enkele kennisaanbieders (o.a. TNO, NEN, RUG, TUD)

Ons voorstel is om de resultaten van de consultatiegesprekken in een gezamenlijke bijeenkomst te bespreken. De gezamenlijke vaststelling van de rol en positie van het Kennis- en Informatieplatform is cruciaal om de volgende stappen te kunnen zetten en om er voor te zorgen dat het platform gezamenlijk en met gezag tot stand komt. Het organiseren van een gezamenlijk Kennis- en Informatieplatform begint bij de start van de verkenning.

Resultaat: vastgestelde Startnotitie rol en positie Kennis- en Informatieplatform. Gedeeld beeld van de rol, positie en werkzaamheden van het Kennis- en Informatieplatform, mede in relatie tot de verwachtingen het Meerjarenprogramma Overheidsdienst Groningen, het EPI-Kenniscentrum, het programma 'Bodem en Ondergrond', de Akkoordpartijen, kennisinstellingen, regionale bedrijven, bewonersorganisaties, etc.

Update:

Gesproken is met de NAM (5.1.2e), Annelies Pleijte en beleidsteam in Den Haag, EPI (5.1.2e), (5.1.2e (RUG) 5.1.2e Marc Hoenders, 5.1.2e (prov. Groningen). Afspraak staan met BuildinG en KADO.

Eerste stap zou zijn de bevindingen van deze gesprekken terugleggen bij NCG-Groningen (via informeel klankbord) in de vorm van een startnotitie

3. Start inventarisatie 'state of the art' kennisaanbod

Onderdeel van de Verkenning en eindrapportage is een eerste inventarisatie en overzicht van de beschikbare kennis ('state of the art'). Vanuit de opdrachtgever worden hiervoor ook middelen beschikbaar gesteld om dit uit te laten zoeken door een extern bureau. Met het in beeld brengen van het kennisaanbod en parallel de inventarisatie van de kennisvragen, wordt een start gemaakt tot het formuleren van een gezamenlijke meerjarige Kennisagenda (*programming*). Tegelijk moet nagegaan worden hoe de beschikbare kennis zo goed mogelijk (en kan geduid (ook voor niet experts!) en kan worden ontsloten (beschikbaarheid van begrijpelijke kennis, onafhankelijk geduid, ook voor niet experts).

Ervaringen in het Waddengebied leren dat het opstellen van een kennisagenda ook gepaard gaat met verschillende inzichten, belangen, etc. Tegelijk is natuurlijk ook sprake van intellectueel eigendom van de kennis. Een gedragen en niet omstreden kennisagenda is van belang voor een goede programming. Daarmee zal dit proces met voldoende snelheid, volledigheid en onafhankelijkheid moeten plaatsvinden.

Voorbeeld van een aanpak

Bij de start van het Programma naar een Rijke Waddenzee zijn voorafgaand aan het opstellen van programmaplan en – organisatie in twee maanden tijd zgn. 'bouwstenen' opgesteld. Voor vijf verschillende thema's zijn in zgn. themagroepen de stand van zaken m.b.t. het kennisaanbod en kennis lacunes in beeld gebracht. Ook de discussies en onzekerheden in de wetenschap zijn in beeld gebracht. Dit onder onafhankelijk voorzitters met gezag. De resultaten zijn na afloop gereviewd door een onafhankelijke commissie met gezag binnen de Waddenwetenschap.

Resultaat: een overzicht en begrijpelijke 'state of the art' kennis en informatiebronnen. Streven is daarbij ook aan te geven op welke wijze, voor welke doelgroepen, de kennis en informatie verder ontsloten moet worden.

4. Inventarisatie kennis- en informatievragen

Aan de hand van een gestructureerde vragenlijst worden de kennis-en informatievragen verder in beeld gebracht. Hiervoor worden met een bredere groep vanuit alle stakeholders gesprekken gevoerd. In overleg met de projectgroep worden de te consulteren partijen benoemd en richting gegeven aan de focus in die gesprekken. Van de stakeholders wordt ook gevraagd welke informatie zij relevant vinden en op welke wijze zij het liefst toegang krijgen tot die gegevens. .

Resultaat: een overzicht van de belangrijkste kennis en informatievragen en inzicht in de behoeftes van de stakeholders.

5. Workshop: bespreken resultaten met de beoogde 'eigenaren/gebruikers' van het programma

Voorgesteld wordt de resultaten van de 'state of the art' met betrekking tot het kennisaanbod en kennis en informatie-vragen gezamenlijk te bespreken en te confronteren.

Resultaat: de (tussentijdse) resultaten van de Verkenning, de inventarisatie van de kennisvragen en –aanbod en de resultaten van de workshop zullen in november een tussentijdsrapportage worden aangeboden aan de Nationaal Coördinator als input voor het Meerjarenprogramma.

Optioneel

Ter overweging: hoe de resultaten van de inventarisatie van het kennisaanbod en –informatie veel breder te presenteren en te communiceren aan geïnteresseerden, belanghebbenden, bewoners.

6. Verdere invulling voorstel Positionering, rollen, aansturing, organisatie en financiering van het platform (Uitvoeringsplan).

Op basis van de besluitvorming over de rol en positionering van het Kennis- en Informatieplatform zal het Uitvoeringsplan verder worden ingevuld. Hiervoor zullen aanvullende gesprekken worden georganiseerd.

Resultaat: uitgewerkt voorstel Positionering, rollen, werkwijze, aansturing, organisatie en financiering van het Kennis- en Informatieplatform, gereed voor besluitvorming.

Planning

De voorlopige planning ziet er als volgt uit (nader te specificeren in overleg met de opdrachtgever en projectgroep) (aangepast nav gewijzigde startdatum):

Fasering	Nov.	Dec	Jan	Febr.	Maart	April	Mei
Startgesprek	■						
Verkenning rol en positie platform							
Startnotitie rol en positie Kennis- en informatieplatform			■				
Start organisatie ' state of the art'							
Inventarisatie kennis en informatievragen							
Tussenrapportage					■		
Uitwerking/ontwikkelen Uitvoeringsplan platform							
Rapportage							■

Organisatie

'Verkenner'

De verkenning zal worden uitgevoerd door **5.1.2e** senior-adviseur bij Wing.

5.1.2e managing-partner bij Wing, is beschikbaar voor begeleiding/klankbord en begeleiding van de workshop.

5.1.2e

5.1.2e

Wing
Wing begeleidt processen op het raakvlak van leefomgeving, mensen en economie. Daarbij ondersteunt Wing overheden, bedrijven en hun maatschappelijke partners om effectief samen te

werken in complexe, dynamische en politiek gevoelige omgevingen, waar het fysieke, sociale en economische domein elkaar ontmoeten.

De bijdrage van Wing is er steeds op gericht dat partijen gezamenlijk resultaat boeken. Het startpunt kan bij de overheid liggen, maar kan ook een ondernemersvraag zijn of een burgerinitiatief. We bevorderen dat alle betrokkenen zich eigenaar voelen van het resultaat. Dat maakt hun samenwerking krachtig en effectief.

Wing werkt voor (netwerken van) overheden, ondernemers, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen. Zo begeleidt WING vanuit een onafhankelijke positie op dit moment het programma Economie en Ecologie in Balans op verzoek van overheden, bedrijven en NGO's in Eems-Dollard gebied. Ook ondersteunt Wing op dit moment de Dutch Artic Circle (BuZa, EZ, bedrijven als Shell, Van Oord en Boskalis en kennisinstellingen zoals NIOZ en TNO bij het formuleren van een Kennisagenda voor gezamenlijke expertiseontwikkeling in de Arctic. Andere relevante projecten zijn: het begeleiden van online kennis community in de Westerschelde en kennisplatform Jaar van de Ruimte.

Projectorganisatie

Opdrachtgever is de Nationaal Coördinator Groningen. Contactpersoon is hiervoor Marc Hoenders. Formeel (juridisch) opdrachtgever is het Ministerie van EZ.

In overleg met de opdrachtgevers zullen de terugkoppelmomenten worden benoemd.

Voorgesteld wordt om in de startfase een projectteam te vormen die de Verkenning begeleid, de verdere besluitvorming voorbereid, de ontwikkeling van het programma zal begeleiden en ook binnen de eigen organisatie de ontwikkeling van het programma ondersteunt. Mogelijk dat hiervoor de 'contactgroep' kan worden benut, maar mogelijk dat deze ook verbreed moet worden in overleg met de opdrachtgevers.

Begroting

De inzet voor het uitvoeren van de verkenning wordt geraamd op 20 uur/week, gedurende 26 weken (*start november t/m mei 2016*). Daarbij gaat het in totaal om 520 uren.

De Verkenning wordt uitgevoerd door de heer **5.1.2e** tegen een uurtarief van **5.1.2e** Wing wil vanuit haar ervaring met het werken met kennisplatforms en de activiteiten in Groningen graag in dit werkveld van betekenis zijn, en neemt éénmalig 10% van de projectkosten voor haar rekening.

5.1.2e managing-partner bij Wing, is beschikbaar voor begeleiding/klankbord en begeleiding van de workshop.

	Uren	tarief	Budget in euro
5.1.2e	520	5.1.1c	
	16		
Subtotaal			5.1.1c
Af. - 10% eigen inzet Wing			
Totaal (excl. BTW)			

De kosten en tarieven zijn *inclusief* reiskosten, kleine materiële kosten, zoals procesmateriaal, en kantoorkosten.

De kosten zijn *exclusief* 21% BTW en de kosten van de inhuur van andere bureaus voor het leveren van input voor de inventarisatie van het kennisaanbod ('state of the art').

Bijlage 1

Indicatie van de voorziene tijdsbesteding

Voorzien inzet in dagen

	5.1.2e	
Vorbereidingsfase	4	
Startbijeenkomst opdrachtgevers	1	
Opzet consultatie	2	
Consultatie/gesprekken rol en positie	6	
Startnotitie rol en positie	6	
Organisatie en begeleiding inventarisatie kennisaanbod	8	
Inventarisatie kennis- en informatievraag	8	
Workshop	4	1
Uitwerken voorstel Kennisplatform	12	
Tussen- en eindrapportage	5	
Projectgroep, opdrachtgevers	4	
Onvoorzien	5	1
Totaal	65	2

Bijlage 2

Ter inspiratie: kennisplatform's

De Waddenacademie

De Waddenacademie heeft drie taken:

- Agenderen
- Programmeren
- Informeren

Agenderen

De Waddenacademie identificeert domein overstijgende kennisleemtes ten behoeve van de duurzame ontwikkeling van het Waddengebied en articuleert de voor het Waddengebied relevante onderzoeksvragen. De kennisagenda maakt zichtbaar op welke terreinen kennis van het Waddengebied wordt gemist en geeft richting aan nieuw onderzoek.

Programmeren

De Waddenacademie heeft tot taak om de vraag naar kennis, het aanbod van kennis en de programmering van kennisontwikkeling beter op elkaar af te stemmen. De Waddenacademie geeft hieraan invulling door onder meer:

- overkoepelende kennis- en onderzoeksprogramma's op te stellen en tot uitvoering te brengen.
- strategische onderzoek bijeenkomsten te organiseren;
- met het programma NWO-ZKO een gezamenlijke call uit te brengen;
- een bijdrage te leveren aan de afstemming van nationaal en internationaal onderzoek

Informeren

De Waddenacademie bevordert de informatievoorziening en kennisuitwisseling in en tussen de kenniswereld, de overheid, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Om invulling te geven aan deze taak heeft de Waddenacademie diverse initiatieven genomen: wekelijkse berichten over Wadden gerelateerd onderzoek, Waddencafe's, opinieartikelen, colleges, maandelijkse lezingen/documentaires.

Uitvoeren van audits

Naast de drie genoemde hoofdtaken voert de Waddenacademie audits uit. Vanuit een onafhankelijke rol heeft de Waddenacademie o.a. audits laten uitvoeren voor het kennisdeel van het Programma naar een Rijke Waddenzee, het Deltaprogramma en ingediende projecten voor het Waddenfonds.

Financiering en besturing

De Waddenacademie wordt gefinancierd door de provincies vanuit het Waddenfonds.

De Waddenacademie kent een klein secretariaat (max 3 fte), een bestuur (5 directieleden/hoogleraren in deeltijd), een (maatschappelijke) Raad van Toezicht en een (wetenschappelijke) Adviesraad.

Stichting Kennisontwikkeling en kennisoverdracht Bodem (SKB)

De Stichting Kennisontwikkeling en Kennisoverdracht Bodem (SKB) zet zich met het programma Duurzame Ontwikkeling Ondergrond (DOO) in voor het opsporen en delen van kennis over verantwoord gebruik en beheer van bodem en ondergrond. Concreet krijgt deze ambitie vorm in vernieuwende, praktijkgerichte projecten waarin de publieke en private sector bij elkaar worden gebracht. Maatschappelijke relevantie en projectkwaliteit worden geborgd door onder meer stakeholdertafels, kennisbasistafels en Communities of Practice (CoP) – waar overheden, bedrijfsleven en kennisorganisaties aan deelnemen. Partners zijn kennisinstellingen, universiteiten, EZ, intermediaire organisaties, bedrijven-organisaties

Kennisplatform Windenergie (i.o)

(uit: Beheerstructuur pilot Kennisplatform Windenergie, 16/1/2015)

Het Kennisplatform Windenergie is een initiatief van bij windenergie betrokken organisaties. De doelen van de pilot van het Kennisplatform Windenergie zijn:

- onafhankelijk de beschikbare kennis over mogelijke (gezondheids-)effecten van geluid door windturbines duiden
- een veilig platform bieden voor dialoog tussen de groepen van belanghebbenden (omwonenden en hun belangenorganisaties, bedrijfsleven, overheid, en onderzoek/onderwijs).

Het Ministerie van IenM heeft op 11 september 2014 een opdracht aan het RIVM verleend voor de pilot van het Kennisplatform Windenergie (KP) op basis van een plan van aanpak. Hierin is sprake van een opstartfase met een Projectteam en een Kwartiermakersgroep. De einddatum van de pilot is 1 april 2015. Afgesproken producten binnen de pilot KP zijn een Verkenningstafel, een concept Kennisbericht, een brede maatschappelijke Bespreking en een Evaluatie. Onderdeel is verder het opbouwen van een organisatiestructuur.

Op basis van de Evaluatie en een schets van mogelijke toekomstige financiering zal in een bestuurlijk overleg van Projectteamorganisaties en Financiers een go/no-go beslissing genomen worden.

Kennisnetwerk Deltaprogramma

Kennis is in het Deltaprogramma een belangrijke basis voor de Deltabeslissingen en de uitvoering daarvan. Daarom besteedt het Deltaprogramma veel aandacht aan het toepassen, ontwikkelen, delen en ontsluiten van kennis. Ook de kwaliteitsborging van de voorgestelde strategieën en deltabeslissingen heeft veel aandacht gekregen. De deelprogramma's en kennisinstellingen bespreken regelmatig de kennisbehoefte, het kennisaanbod en de kennisontsluiting in het zogenaamde Kennisnetwerk Deltaprogramma.

Het Kennisprogramma bestaat uit de volgende onderdelen:

- Delta-instrumentarium
- Deltamodel
- Deltascenario's
- Effectprotocollen en effectmodules
- Expertisecentrum Kosten en Baten
- Vergelijkingsystematiek
- Deltaportaal
- Kennisconferenties
- Kwaliteitsborging

Kennisplatform Elektromagnetische velden

Het Kennisplatform EMV bundelt kennis op het gebied van elektromagnetische velden met als doel wetenschappelijke informatie over het onderwerp te duiden en beschikbaar te maken. Hoofdtaken van het kennisplatform zijn:

- Bundelen van kennis
- Organiseren van vragen (vraagarticulatie) uit de samenleving
- Heldere informatie geven over onderzoek naar gezondheidseffecten
- Informatie bieden over eventuele voorzorgsmaatregelen
- 1 loket voor informatie
- Scheiding tussen beleid en kennis aanbrengen

Partners zijn: RIVM, TNO, KEMA, de GGD'en, het Agentschap Telecom en ZonMw. Zij treden gezamenlijk naar buiten met begrijpelijke informatie over elektromagnetische velden en gezondheid. Het Kennisplatform betreft daarnaast ministeries, klankbordgroep-organisaties en de Gezondheidsraad bij activiteiten.

CROW

CROW¹ is een onafhankelijke kennisplatform en netwerkorganisatie voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte. CROW streeft naar de beste oplossingen voor vraagstukken van beleid tot en met beheer in infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid. Daarnaast levert CROW expertise op het gebied van aanbesteden en contracteren.

In samenwerking met de praktijk biedt CROW verbeteringen en vernieuwingen voor de dagelijks werk van professionals. CROW is een knooppunt tussen beleidsmakers, ontwerpers, uitvoerders, onderzoekers en adviseurs van zowel de overheid als uit het bedrijfsleven. Partners zijn andere kennisinstellingen, overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en bedrijfsleven (aannemers, toeleveranciers en vervoersbedrijven) en ingenieursbureaus en belangenorganisaties.

CROW werkt met externe professionals vanuit de overheid en uit het bedrijfsleven in werkgroepen en bundelen op deze manier kennis. Doel is kennis te ontwikkelen, kennis beheren en bevorderen dat de praktijk deze kennis ook daadwerkelijk toepast. CROW ondersteunt het proces, legt de kennis vast in producten en diensten en verspreiden deze. Bijvoorbeeld: cursussen, handleidingen, publicaties,

¹ CROM. Voorheen Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeertechniek. Naam dekt de lading niet meer. CROW is nu eigen naam.

richtlijnen, online kennismodules en tools.

Sinds 1 augustus 2009 is het kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV) onderdeel van CROW. CROW KpVV lost kennisvragen op over verkeer en vervoer voor decentrale overheden. Zij doet dat vooral in beleidsmatige zin. Bij CROW ligt het accent op de uitvoering.

En zo kunnen we nog wel even doorgaan ...

- Kennisplatform Integratie en Samenleving.
- Kennisplatform Werk en Inkomen.
- Kennisplatform tunnelinfrastructuur.
- Kennisplein Krimp.
- Kennisplatform duurzaam grondstoffenbeheer.